

Univerza v Mariboru

Slomškovo trg 15
2000 Maribor, Slovenija

JAVNA OBRAVNAVA

Št.: 013-5/2024/2/515-MP
Maribor, 13. 5. 2024

PREDLOG ZA OBRAVNAVO OSNUTKA PRAVILNIKA O VREDNOTENJU DELA VISOKOŠOLSКИH UČITELJEV IN SODELAVCEV UNIVERZE V MARIBORU

1. Obrazložitev

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 13/2024 je bil objavljen Aneks h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, ki podrobneje ureja obremenitve in vrednotenje obveze visokošolskih učiteljev in sodelavcev. Sklenitev Aneksa je posledica sklenjenega Stavkovnega sporazuma z visokošolskim sindikatom Slovenije (Uradni list RS, št. 79/2023) in sprememb in dopolnitev Stavkovnega sporazuma (Uradni list RS, št. 13/2024).

Omenjeni Aneks h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja med drugim posega tudi na področje obveze visokošolskih sodelavcev in predvsem na področje obveze visokošolskih učiteljev. Vsled navedenega je bilo potrebno spremeniti obstoječa Merila za vrednotenje dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev Univerze v Mariboru št. A5/2005-2 BB s spremembami in dopolnitvami in pripraviti nov Pravilnik o vrednotenju dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev Univerze v Mariboru. V Pravilniku se na novo določajo pravila vrednotenja obveze predvsem za visokošolske učitelje v nazivu docent, izredni in redni profesor, v katerih obvezo tudi sicer najbolj posega sprejeti Aneks h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji. S predlaganim Pravilnikom se članicam Univerze v Mariboru omogoča, da specifikke posameznih članic in znanstvenih področij urejajo s pravilniki na ravni posameznih članic.

Rektor Univerze v Mariboru
prof. dr. Zdravko Kačič

2. Besedilo osnutka

Na podlagi 63. člena Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 - uradno prečiščeno besedilo, 40/11 - ZUPJS-A, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 - ZUPŠ, 65/17, 49/20 - ZIUZEOP, 80/20 - ZIUOOPE, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 13/21 - skl. US, 42/21 - odl. US, 57/21 - odl. US, 206/21 - ZDUPŠOP, 54/22 - ZUPŠ-1, 100/22 - ZSZUN, 95/23 - ZIUOPZP, 102/23), Aneksa h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 13/2024), Akta o oblikah neposredne pedagoške obveznosti (Obvestila UM, št. XXIII-2-2005) in 287. člena Statuta Univerze v Mariboru (Uradni list RS, št. 100/23 – UPB 14 in 31/24) sta Senat Univerze v Mariboru na ____ seji dne _____ ter Upravni odbor Univerze v Mariboru na _____ seji dne _____ sprejela v enakem besedilu naslednji

PRAVILNIK O VREDNOTENJU DELA VISOKOŠOLSКИH UČITELJEV IN SODELAVCEV UNIVERZE V MARIBORU ŠT. ...

I. Uvodna določba

1. člen

(1) Ta Pravilnik določa pedagoško obveznost visokošolskih učiteljev in sodelavcev na Univerzi v Mariboru.

(2) Ta Pravilnik se uporablja za določanje obsega pedagoškega dela delavcev na akreditiranih študijskih programih I. in II. stopnje ter za načrtovanje izvedbe pedagoškega procesa in obračun plač pedagoških delavcev na Univerzi v Mariboru.

(3) V tem Pravilniku se izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

II. Pogoji za osnovno plačo

2. člen

Na Univerzi v Mariboru so štiri osnovne skupine oblik dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev:

1. Neposredna pedagoška obveznost obsega vse oblike, ki so določene v 2., 3., 4., 5., 6., 7. in 8. členu Akta o oblikah neposredne pedagoške obveznosti.

2. Posredno pedagoško delo vsebuje vsaj eno od naštetega:

- priprave na pedagoški proces in s pedagoškim delom povezana administrativna opravila,
- razvoj predmetov s spremljanjem razvoja strokovnega področja in s pripravo učnih načrtov, učbenikov ter študijskih gradiv,
- preizkus usposobljenosti in umetniške nadarjenosti,
- vse oblike preverjanja znanja,

- mentorstvo pri diplomah,
- mentorstvo pri seminarskih nalogah,
- tutorstvo,
- terensko delo,
- konzultacije, govorilne ure,
- priprava, spremljanje in vrednotenje pedagoške prakse,
- vodenje (skrbništvo) študijskih programov ter spremljanje in zagotavljanje njihove kakovosti,
- izvajanje izbirnosti na UM,
- koordiniranje skupnih študijskih programov,
- koordiniranje mednarodnih izmenjav.

3. Osnovno raziskovalno in umetniško ter strokovno delo obsega:

- temeljno in uporabno raziskovalno in razvojno delo, nujno za razvoj stroke,
- ustvarjalno in poustvarjalno umetniško delo in usposabljanje, potrebno za kakovostno pedagoško delo in strokovni razvoj delavca, ki se potrdi z izvolitvijo v naziv,
- raziskovalno delo, ki je nujno za razvoj stroke, kakovostno pedagoško delo in strokovni razvoj pedagoškega delavca in sodelavca, ki se potrdi z izvolitvijo v naziv,
- sodelovanje na strokovnih in znanstvenih srečanjih,
- drugo strokovno delo, s katerim se uresničuje poslanstvo univerze in dviguje osebni ugled pedagoškega delavca in sodelavca,
- sodelovanje z ministrstvi, Svetom RS za visoko šolstvo in drugimi vladnimi organi, katerih delo je povezano z delovanjem univerze.

4. Sodelovanje pri upravljanju, ki obsega:

- sodelovanja v delu komisij in organov upravljanja univerze in njenih članic.

3. člen

(1) Da bi visokošolski učitelj in sodelavec Univerze v Mariboru (v nadaljevanju: delavec) dosegel svojo osnovno plačo, mora v skladu z delovno zakonodajo opraviti tedenski 40-urni delovnik, v katerega so vključeni efektivno delo, prazniki ter redni in izredni dopusti.

(2) Efektivno delo delavca predstavlja neposredna pedagoška obveznost, posredno pedagoško delo, osnovno raziskovalno, umetniško ter strokovno delo in sodelovanje pri upravljanju.

(3) V času, ko ne poteka pedagoški proces, delavec opravlja posredno pedagoško delo, osnovno raziskovalno in umetniško ter strokovno delo oziroma sodeluje pri upravljanju.

(4) Neposredna pedagoška obveznost, v obsegu kot jo določa zakon, ki ureja področje visokega šolstva, je število kontaktnih ur v trajanju 45 minut, ki jih predvidevajo akreditirani študijski programi in jih mora delavec opraviti v okviru polnega delovnega časa.

4. člen

(1) Delavec mora za osnovno plačo glede na svoje delovno mesto na tedenski ravni v času organiziranega študijskega procesa opraviti naslednjo neposredno pedagoško obveznost:

- docent, izredni in redni profesor 6 ur tedensko,

- višji predavatelj, predavatelj in lektor 9 ur tedensko,
- asistent 10 ur tedensko,
- strokovni svetnik, višji strokovni sodelavec, strokovni sodelavec in učitelj veščin 16 ur tedensko.

(2) Pri preračunu tedenske v letno pedagoško obveznost v urah neposredne pedagoške obveznosti se upošteva 30 tednov organiziranega pedagoškega procesa v posameznem študijskem letu.

(3) Visokošolski učitelj v nazivu docent, izredni ali redni profesor lahko zato, da izpolni neposredno pedagoško obveznost iz tega člena, izvaja največ štiri ure vaj, ob pogoju, da ima štiri ure predavanj in seminarjev tedensko.

III. Dodatna tedenska pedagoška obveznost

5. člen

(1) Če z neposredno pedagoško obveznostjo iz prejšnjega odstavka ni mogoče izvesti študijskih programov, lahko dekan članice določi delavcu dodatno tedensko pedagoško obveznost, vendar pa ta skupaj z neposredno pedagoško obveznostjo iz prejšnjega odstavka v odvisnosti od delovnega mesta na tedenski ravni ne sme presežati:

- za docenta, izrednega in rednega profesorja 8 ur tedensko,
- za višjega predavatelja, predavatelja in lektorja 12 ur tedensko,
- za asistenta 14 ur tedensko,
- za strokovnega svetnika, višjega strokovnega sodelavca, strokovnega sodelavca in učitelja veščin 20 ur tedensko.

(2) Pri predmetih z umetniško vsebino se število ur neposredne pedagoške obveznosti določi v Pravilniku članice iz 9. člena tega Pravilnika.

IV. Dopolnilno delo

6. člen

(1) Rektor izjemoma dovoli delavcu, da opravlja dopolnilno delo še največ 20 % svojega polnega delovnega časa na Univerzi v Mariboru.

(2) Delavec, zaposlen na Univerzi v Mariboru, ki doseže polno neposredno tedensko pedagoško obveznost in polno dodatno tedensko pedagoško obveznost, kakor jo določata 4. in 5. člen tega Pravilnika, lahko izjemoma sklene pogodbo o zaposlitvi za dopolnilno delo pri istem delodajalcu v naslednjem obsegu:

- docent, izredni in redni profesor za največ 1,2 ure n.p.o. na teden oz. 36 ur n.p.o. na leto;
- višji predavatelj, predavatelj, lektor za največ 1,8 ure n.p.o. na teden oz. 54 ur n.p.o. na leto;
- asistent za največ 2 uri n.p.o. na teden oz. 60 ur n.p.o. na leto;
- učitelj veščin – učitelj tujega jezika, strokovni sodelavec in učitelj veščin 3,2 ure n.p.o. na teden oz. 96 ur n.p.o. na leto;
- učitelj veščin – učitelj športne vzgoje za največ 4 ure n.p.o. oz. 120 ur n.p.o. na leto.

(3) Docent, izredni profesor, redni profesor, višji predavatelj, predavatelj, lektor, asistent in drugi visokošolski sodelavci, zaposleni na Univerzi v Mariboru, se lahko za opravljanje pedagoškega, znanstvenoraziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega dela izjemoma dopolnilno zaposlijo na Univerzi v Mariboru v obsegu največ 20 % polnega delovnega časa.

V. Delo po pogodbah civilnega prava

7. člen

(1) Če so bile izkoriščene vse možnosti za sklenitev pogodbe o zaposlitvi in je treba zagotoviti nemoteno izvajanje pedagoške dejavnosti, lahko članica Univerze v Mariboru sklene pogodbo o delu, vendar ne več kot v obsegu ene tretjine z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, določene pedagoške obveznosti in največ za obdobje 10 mesecev v študijskem letu. Kdor ima sklenjeno delovno razmerje na področju visokošolskega izobraževanja v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, mora pred sklenitvijo pogodbe o delu predložiti soglasje delodajalca.

(2) Članica Univerze v Mariboru lahko za izvajanje pedagoške obveznosti v okviru javne službe sklene pogodbo obligacijskega prava z visokošolskim učiteljem oziroma visokošolskim sodelavcem samo, če so predhodno izčrpane vse možnosti za sklenitev ustrezne pogodbe o zaposlitvi.

8. člen

(1) Neposredna pedagoška obveznost visokošolskega učitelja v nazivu docent, izredni ali redni profesor, ki izvaja vaje, se lahko poveča do neposredne pedagoške obveznosti asistenta in se določi sorazmerno glede na obseg izvajanja vaj.

(2) Visokošolski učitelj v nazivu docent, izredni ali redni profesor lahko, zato, da izpolni neposredno pedagoško obveznost (osnovno plačo), izvaja največ štiri ure vaj, ob pogoju, da ima štiri ure predavanj in seminarjev tedensko.

(3) Predavanja, seminarji ali druge oblike neposredne pedagoške obveznosti, za katere se zahteva naziv docenta, izrednega ali rednega profesorja, se lahko izvajajo le na podlagi pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto visokošolskega učitelja.

(4) Za izračun skupne pedagoške obveznosti zaposlenega se uporabljajo naslednji ponderji:

- ura predavanj in seminarjev, ki jih izvaja redni profesor, izredni profesor, docent, na visokošolskih študijskih programih pa tudi višji predavatelj ali predavatelj, predstavlja 1 uro neposredne pedagoške obveznosti;
- ura vaj, nastopov in hospitacij, ki jih izvede lektor, asistent, strokovni svetnik, višji strokovni sodelavec, strokovni sodelavec in učitelj veččin predstavlja 1 uro neposredne pedagoške obveznosti;
- ura vaj, nastopov in hospitacij, ki jih izvaja redni profesor, izredni profesor ali docent, predstavlja 0,5 ure neposredne pedagoške obveznosti;
- ura vaj, ki jih izvaja visokošolski učitelj predavatelj ali višji predavatelj se pomnoži z ekvivalentom dobljenim po naslednji formuli:

$$\frac{\text{NPO DM (P, VP)}}{\text{NPO asistenta}} \times \frac{\text{osnovni plačni razred asistenta}}{\text{dejanski plačni razred delavca}} = \text{ekvivalent}$$

- ura predavanj in vaj, ki jih izvede lektor predstavlja 1 uro neposredne pedagoške obveznosti.

(5) Predavanja, seminarji ali druge oblike neposredne pedagoške obveze, za katere se zahteva naziv visokošolskega učitelja, se lahko izvajajo le na podlagi pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto visokošolskega učitelja.

VII. Razmerja med oblikami dela

9. člen

(1) Vsaka članica oblikuje Pravilnik članice za vrednotenje dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev (v nadaljevanju: Pravilnik članice), v katerih opredeli razmerje med oblikami, definiranimi v 2. členu tega Pravilnika ob upoštevanju tega Pravilnika.

(2) Članica lahko pri oblikovanju Pravilnika članice upošteva in določi:

- da se lahko vaje izvajajo v več skupinah, glede na število študentov, upoštevajoč predpise o varnosti in zdravju pri delu ter tehnične možnosti. Predavanja, seminarji in druge oblike pedagoškega dela, ki jih izvajajo docent, izredni profesor, redni profesor, višji predavatelj, predavatelj in lektor, se izvajajo v eni skupini;
- da se lahko glede na število študentov v skupini pri predmetu docentu, izrednemu profesorju, rednemu profesorju, višjemu predavatelju, predavatelju in lektorju neposredna pedagoška obveznost zmanjša za do največ dve uri;
- pogoje in obračun obsega neposredne pedagoške obveze za izvedbo predavanj in seminarjev pri predmetih, pri katerih je manj kot 5 študentov;
- da se lahko zaradi izvajanja predmeta v tujem jeziku docentu, izrednemu profesorju, rednemu profesorju, višjemu predavatelju, predavatelju in lektorju neposredna pedagoška obveznost zmanjša za do največ eno uro.

(3) Senat članice na predlog dekana članice sprejme Pravilnik članice v roku 30 dni po sprejemu Pravilnika o vrednotenju dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev Univerze v Mariboru. Po sprejemu Pravilnika članice na senatu članice je članica dolžna pridobiti soglasje Senata Univerze v Mariboru. Pravilnik članice stopi v veljavo po prejemu soglasja Senata Univerze v Mariboru.

VIII. Zmanjšanje neposredne pedagoške obveznosti

10. člen

Rektor lahko zmanjša neposredno pedagoško obveznost delavcu iz razlogov, opredeljenih v 11. in 12. členu tega Pravilnika. Pri tem je odstotek razbremenitve tisti odstotek neposredne pedagoške obveznosti iz prvega odstavka 4. člena, ki se v tem primeru nadomesti z drugim delom.

11. člen

(1) Maksimalni odstotek razbremenitve za docenta, izrednega in rednega profesorja je:

- do 67 %, če opravlja funkcijo rektorja,
- do 67 %, če opravlja funkcijo prorektorja ali predsednika Upravnega odbora univerze,
- do 67 %, če opravlja funkcijo dekana članice in
- do 50 %, če opravlja funkcijo prodekana.

(2) Maksimalni odstotek razbremenitve za docenta, izrednega profesorja, rednega profesorja, predavatelja, višjega predavatelja in lektorja, če opravlja funkcijo predsednika komisije za ocenjevanje kakovosti članice univerze oziroma predsednika Komisije za ocenjevanje kakovosti univerze, je do 33 %.

(3) Skupni odstotek razbremenitve iz vseh postavk iz prvega in drugega odstavka tega člena ter 12. člena tega Pravilnika lahko za posameznega zaposlenega znaša največ do 67 %.

12. člen

(1) Rektor lahko, na predlog dekana, zmanjša neposredno pedagoško obveznost docentu, izrednemu in rednemu profesorju, višjemu predavatelju, predavatelju in lektorju, ki za Univerzo v Mariboru opravlja raziskovalno in razvojno delo zunaj osnovnega raziskovalnega in umetniškega ter strokovnega dela. V raziskovalno delo tu šteje delo na programih in projektih, mednarodnih projektih ter svetovalno delo, v razvojno delo pa tudi delo na razvoju univerze in umetniških projektih.

(2) Za razbremenitev docenta, izrednega in rednega profesorja, višjega predavatelja, predavatelja in lektorja, ki za Univerzo v Mariboru opravlja raziskovalno in razvojno delo zunaj osnovnega raziskovalnega in umetniškega ter strokovnega dela morajo biti zagotovljena ustrezna sredstva in če zaradi tega ni ovirana izvedba študijskega programa v obsegu in obliki, kot je opredeljeno v akreditiranem študijskem programu, v okviru katerega sodeluje.

13. člen

(1) Postopek za razbremenitev po 12. členu tega Pravilnika se prične na prošnjo delavca, ki predlaga odstotek razbremenitve ter predloži dokazilo o ustreznem finančnem viru za kritje razbremenitve. Finančni vir mora pokriti odstotek bruto plače delavca (vključno s prispevki, davki in osebnimi prejemki), ki je enak odstotku razbremenitve. Postopek za razbremenitev se lahko prične tudi na predlog dekana, kadar gre za razvojne projekte in raziskovalno in razvojno delo.

(2) K prošnji delavca mora dekan podati predhodno pisno soglasje, ki pa mora biti utemeljeno z navedbo finančnih virov, učinkov razbremenitve ter zagotovilom o nemotenem in kvalitetnem izvajanju študijskega programa, v katerem delavec sodeluje.

(3) Dekan pošlje pisni predlog za razbremenitev z obrazložitvijo in dokazili v obravnavo rektorju, ki o njem odloči.

14. člen

(1) Če se za razbremenitev po 12. členu tega Pravilnika uporabljajo kot finančni vir sredstva programov ali projektov pristojnih ministrstev, agencij in drugih državnih institucij, se šteje, da je v času pedagoške razbremenitve delavec v okviru svojega polnega delovnega časa zaposlen s tem delom v deležu, ki ga določa odstotek razbremenitve.

(2) Isti delež se uporablja v primeru, ko se za razbremenitev po 12. členu tega Pravilnika uporabljajo kot finančni vir mednarodni projekti, kolikor pogodba to dopušča.

IX. Postopki

15. člen

(1) Na podlagi tega Pravilnika pripravi dekan, na predlog katedre ali oddelka, do 1. 12. študijskega leta letni načrt dela za čas od 1. oktobra do 30. septembra za vsakega delavca na članici posebej. Ta načrt vsebuje:

- seznam predmetov, pri katerih bo delavec sodeloval, in kakšne bodo njegove obveznosti pri teh predmetih,
- seznam programov in/ali projektov ter razvojnih nalog, pri katerih bo delavec sodeloval, in kakšne bodo njegove obveznosti pri teh nalogah,
- seznam drugega predvidenega pedagoškega, raziskovalnega, strokovnega, administrativnega, razvojnega ali umetniškega dela.

(2) Z letnim načrtom mora biti zagotovljen ustrezen nivo kakovosti in upoštevati se morajo predpisi s področja varnosti in zdravja pri delu.

(3) Letni načrti dela članic morajo biti v tistem delu, ki se nanašajo na delavce, ki delajo na dveh ali več članicah, medsebojno usklajeni.

(4) Iz predloženega letnega načrta dela mora biti za vsakega delavca jasno razvidno:

- število ur predavanj, seminarjev in vaj, na osnovi katerih je možno preveriti določila 8. člena tega Pravilnika,
- število ur neposredne pedagoške obveznosti, na osnovi katerih je možno preveriti določila 4., 5., 6. in 7. člena tega Pravilnika,
- odstotek razbremenitve po 11. členu in 12. členu tega Pravilnika,
- finančni vir odobrene razbremenitve po 12., 13. in 14. členu tega Pravilnika,
- odstotek ter finančni vir odobrenega dopolnilnega dela po 6. členu tega Pravilnika.

(5) Dekan članice je dolžan s sprejetim letnim načrtom za vsakega delavca na članici posebej seznaniti senat članice najkasneje do 31. 12. vsako leto.

16. člen

Ob koncu študijskega leta pripravi delavec na zahtevo dekana letno poročilo o opravljenem delu, v katerem pojasni morebitna odstopanja od letnega načrta.

17. člen

Od dekana potrjene letne načrte dela in poročila o opravljenem delu hranijo dekani članic, rektorju Univerze v Mariboru pa pošiljajo zbirne podatke, ki vsebujejo najavo pedagoškega in raziskovalnega dela ter poročila o delu; to omogoča vodstvu Univerze v Mariboru nadzor nad zakonitostjo poslovanja univerze.

X. Prehodne in končne določbe

18. člen

(1) Ta Pravilnik stopi v veljavo 15. dan po objavi v Obvestilih Univerze v Mariboru, uporabljati pa se začne za pripravo najave za študijsko leto 2024/2025.

(2) Z dnem uveljavitve tega Pravilnika prenehajo veljati Merila za vrednotenje dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev Univerze v Mariboru št. A5/2005-2 BB, ki se uporabljajo do začetka uporabe tega Pravilnika.

Predsednik Senata Univerze v Mariboru
Rektor Univerze v Mariboru
Prof. dr. Zdravko Kačič

Predsednik Upravnega odbora
Univerze v Mariboru
Prof. dr. Mitja Gorenak